Pélé Yoets

Talmidé 'Hakhamim - Erudits - Tav

תלמידי חכמים צריכים להיות מצינים ומבדלים בעניניהם, כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה', וצריכים להתנהג בחסידות ולקים כל מלי דחסידותא, ואפלו אם ירצה להקל באיזה דבר מפני צרך שעה, לא יקל בפני המון העם, דמקלקלתא ילפי, ולאו כלי עלמא גמירי טעמיהו ונמוקיהו ואנסיהו, ואתי לידי חלול השם. וכמאמר רבי יוחנן דאיתא בש"ס (יומא פו א) דאמר, כגון אנא, אי מסגינא ארבע אמות בלי תורה ובלי תפלין מחמת אנס, ואנשי לא ידעי וחשבי דעבידנא משום התרשלות, איכא חלול השם. ורב אמר: כגון אנא, אי שקילנא בשרא ולא יהיבנא דמי, איכא חלול השם:
ומה מאד צריכים לזהר התלמידי חכמים שיהיו שונאי בצע ושונאי מתנות, דהינו שלא ישתדלו אחר העשירים שיתנו להם מתנות או שימכרו להם בזול. ולא יקחו בהקפה, ואם לקחו בהקפה ימהרו לפרע, דמלבד דאי יהבי להו על כרחם שלא בטובתם, איכא סרך גזל (ספר חסידים סי' שטז), על דרך נהנה מסעדה שאינה מספקת לבעליה, ועוד בה, איכא חלול השם החמור, דאמרו, ראו התלמידי חכמים חריפים להוציא ממון, וכל ישעם ומגמתם לאפוקי ממונא, ואינם רוצים לידע דדחיקא להו שעתא ותלו בהו טפלי, ומה יעשו המאשרים ואומרים שעשו התורה קרדם לחפר בה, ושהם משתמשים בכתרה של תורה, וכזאת וכזאת יהיו מלעיבים במלאכי אלהי"ם, אשר במקצת האמת אתם, כי לא טוב הדבר אשר הם עושים, וסרך אסור איכא, ועל מי יש להם להשען, על אבינו שבשמים, ויצטמקו בעולם הזה. וטוב להם שיתעסקו במלאכה כבדה אף אם אינה

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

לפי כבודם, כגון להיות חזנים או מלמדי תינוקות במקום אשר ימצאו, ויסתפקו במועט ואל יכבידו על העשירים ואל יחללו שם שמים בפרהסיא חס ושלום, כי מוטב לו לאדם שימות ברעב ואל יהי רשע לפני המקום, ולא יחללו שם שמים, ואדם נכר בכיסו כזהב בתוך כור, ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב:

וצריכים תלמידי חכמים לנהג סלסול בעצמם שלא לישב בחבורה של עמי הארץ ושלא להתעסק בשחוק וקלות ראש כלל, כל שכן בפני עמי הארץ, ושלא להרבות בסעדות הרשות עמהם, שהרי אמרו (סנהדרין נב, ב) למה תלמיד חכם דומה בפני עם הארץ לקיתון של זהב, דבר עמו, דומה לקיתון של כסף, אכל ושתה עמו, דומה לקיתון של חרס, נשבר אין לו תקנה. וצריכים הם להיות מכבדים כדי שתהא אימתם מטלת על הבריות ויהיו דבריהם נשמעים. ולא יראו מאד החוצה אל העין, אלא יהיו מחובשי בית המדרש שהרי אמרו (ערובין נד, א) מפני מה נמשלה תורה לענק, לומר לך, אם עושה אדם עצמו כענק זה שנראה ואינו נראה, תלמודו מתקים בידו. ואיכא נמי משום חלול השם, שממנו יראו וכן יעשו בטול תורה. וישתדל מאד שתהא מלאכתו נעשית על ידי אחרים, ולא יזלזל בעצמו לילך לחנוני ולבית המטבחים או לטל שק או קפה, והכל לפי מה שהוא אדם ולפי צרך שעה לשם שמים ינהג סלסול בעצמו.

וכן צריכים לזהר בכבוד כל אדם ויכבדו את העשירים, שהרי רבי היה מכבד את העשירים, ורבי עקיבא היה מכבד את העשירים (ערובין פו, א), אף על פי שלא היו צריכים להם, שגם המה היו עשירים, כל שכן מי שמקבל הנאה מהם שצריך לכבדם ולנשאם ולשלם תודות לם והם ראויים לכבוד, מאחר שמלכו של עולם חפץ ביקרם ונתן להם שפע העשר, וגם על המצות שעושים בעשרם ראוי לכבדם:

ואלו דברים שאין להם שעור, שלא יזלזלו בעצמם גם כן לעמד מפניהם מלא קומתו או לשמשם וכדומה, דברים שהם יותר מדי, שאז יוצא מכלל כבוד ונכנס בסוג חנפה, והכל כמנהג

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

המדינה יעשה, באפן שלא ימצאו מקום להקפיד עליו ולדבר עליו תועה. ואם איזה אדם לא ינהג בו כבוד או ינהג בו מנהג בזיון, לא יקפיד כלל ויהיה ענו באמת ומעביר על מדותיו. ויהללוהו זרים ולא פיו, ואחרים יקפידו על כבוד ויענישו המתריסים כנגדו ולא הוא על עצמו, כי גנאי הוא לתלמיד חכם שיתבע עלבונו ולימא צרבא מרבנן אנא. וכתבו הפוסקים דליכא דין תלמיד חכם בזמן הזה, וכל שכן כגון אנו אזובי קיר, דלונו מאד:

יזהר בכבוד התלמידי חכמים ובפרט בפני עמי הארץ, אפלו לקטנים ממנו יכבדם וינשאם, ויזהר וישמר מאד מלזלזל שום תלמיד חכם, ובפרט בפני עמי הארץ לא יהיו חובלים זה את זה ומדברים תועה זה על זה, דאיכא חלול השם, ויאמרו, זונות מפרכסות זו את זו ותלמידי חכמים חובלים זה את זה, מה נשאר לנו שאנו עמי הארץ. ויזהרו מאד מאד מכל צד נדנוד אסור, ובפרט בפני עמי הארץ צריך להחמיר ולהתקדש במתר לו ולאסר את המתר, על דרך שאמרו (ברכות יט, א) אדם חשוב שאני, שמן המעט שרואים בהם שמקלין, יוסיפו להקל באסורין כהנה וכהנה:

ולא זו, התלמידי חכמים בעצמם שצריכים לזהר בכל אלה ויותר מאלה כמפרש בהרמב''ם הלכות דעות (כ''ה) ובשאר ספרים, שצריך התלמיד חכם לקים כל דבר, כי זו תורה וזו שכרה, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה, וההנהגה טובה עם הבריות במדות טובות וישרות ושורת דרך ארץ באפן שימצא חן ושכל טוב בעיני אלהי''ם ואדם, כי גם מהם ילמדו ואיכא חלול השם אם יעשו דבר שלא כהגן, שיאמרו חזו בניו וקרוביו ובני ביתו או הנלוים אל החכם עושים כך וכך, מה נשאר לנו. ואיכא נמי בזיון לחכם, שיאמרו, עד שהוא מוכיח לרבים ילך ויוכיח את בניו ובני ביתו שעושים שלא כהגן, לכן צריכים לזהר ביותר. ואנו אומרים בכל יום, אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם. הנה כי כן, יזהרו התלמידי חכמים להיות

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מתלמידיו של אהרן, אוהבי שלום ורודפי שלום, אוהבים את הבריות ומקרבין אותם לתורה, ומהם יהא מתחיל שיהא להם שלום עם הכל ובפרט עם נשותיהם ובני ביתם, ויהיו מן הנעלבים ואינם עולבים, מה אדבר והדברים ארכים, כלל הדברים, שצריכים להשמר מכל דבר רע ולשמר ולקים כל דבר טוב, ויהיו שלמים במדות ובדעות, וידעו להתנהג עם כל אדם, לפי מדותיו בדרך הישר והטוב, ביתר שאת ויתר עז על שאר כל אדם, באפן שימצאו חן ושכל טוב בעיני אלהי''ם ואדם, כדי שלא יהא שם שמים מתחלל על ידם חס ושלום, אלא יקדישו את קדוש יעקב ואת אלהי ישראל, כי באמת אמרו (ברכות יז א) אשרי מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions